

Hiéna báli ruhában

Leonora Carrington onirikus világa

FEUILLETON - LXVII. évfolyam, 45. szám, 2023. november 10.

Leonora Carrington (1917-2011) valóban megérdemli a közönség figyelmét, különösen, hogy művészként két területen, az irodalmat és a képzőművészetet illetően is jelentős életművet mondhat a magáénak (ráadásul igen hosszú életet élt, s mindvégig alkotott), bár, ahogy az gyakran lenni szokott, nőként sokáig viszonylag háttérbe szorult a szürrealizmus recepciójában más (férfi)alkotókhoz képest. Avantgárd női művésznek lenni ugyanis nem volt különösebben szerencsés vállalkozás, a szürrealisták körében is csak ritkán és korlátozottan adódtak valódi kifutási lehetőségek. Breton társasága meglehetősen ambivalensen kezelte az egyébként nagy számban körülöttük mutatkozó nőket, főként ihletadóként, múzsaként (de gyakran tárgyiasító, dehumanizáló módon ábrázolta őket), alkotóként is többnyire igyekezett visszaszorítani a többségüket. Az utolsó „nemzedék” számára - így Leonora Carringtonnak is - az ötvenes-hatvanas években már kezdtek valódi lehetőségek adódni az önmegmutatásra, de a szürrealizmus történetének narratívájába - főként a kezdeti, a megalapozó, a hősi korszakot tekintve - nemigen kerültek bele.